Aan de leden

Datum
10 mei 2021
Kenmerk
TLE/U202100322
Lbr. 21/023
Telefoonnummer
070 3738393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Wegwijzer gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid en
VNG Model Huisvestingsverordening

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de VNG Wegwijzer gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid en de gewijzigde VNG Model Huisvestingsverordening (hoofdstuk 2A Standplaatsen voor woonwagen toegevoegd).

Aanleiding

De aanleiding tot het schrijven van deze Wegwijzer is de noodzaak om het huidige woonwagen- en standplaatsenbeleid in Nederland in overeenstemming te brengen met het mensenrechtelijk kader. Gemeenten voerden in de periode 1919-1999 de Woonwagenwet uit. In 1999 werd de Woonwagenwet ingetrokken. Dit leidde ertoe dat gemeenten integraal verantwoordelijk werden voor de huisvesting van woonwagenbewoners. Het omstreden uitsterfbeleid zorgde, in de periode na het intrekken van de Woonwagenwet, voor de afbouw van het aantal standplaatsen. In de jaren nadien hebben woonwagenbewoners bij diverse instanties aandacht gevraagd voor de tekortkomingen van het woonwagenbeleid in veel Nederlandse gemeenten, daar waar het gaat om het naleven van de mensenrechten. Dit beleid bleek niet in overeenstemming te zijn met het mensenrechtelijk kader dat door het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB) worden gevormd. Gelet hierop heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) op 12 juli 2018 het Beleidskader Gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid (het Beleidskader) gepresenteerd. Het Beleidskader vormde een eerste basis voor gemeenten om aan de slag te gaan met het ontwikkelen van het woonwagen- en standplaatsenbeleid dat recht doet aan de mensenrechten van woonwagenbewoners. Diverse gemeenten hebben inmiddels (eerste) stappen gezet om hun lokale woonwagen- en standplaatsenbeleid aan te passen. Maar er zijn ook gemeenten die nog zoekende zijn naar de wijze waarop ze concreet invulling kunnen geven aan het landelijk Beleidskader.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

De Wegwijzer gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid
Deze Wegwijzer is ontwikkeld om gemeenten, bij het vaststellen van het lokale woonbeleid, zoveel mogelijk op weg te helpen met de invulling hiervan, neergelegd in een woonvisie. Bij het gemeentelijk huisvestingsbeleid moet voortaan ook rekening worden gehouden met de wensen en woonbehoeften van woonwagenbewoners. De Wegwijzer is bedoeld om (1) het mensenrechtelijk kader in relatie tot het woonwagen- en standplaatsenbeleid te schetsen en (2) stap voor stap toe te lichten hoe gemeenten, samen met woningcorporaties, woonwagenbewoners en beheerorganisaties aan de slag kunnen met het ontwikkelen en uitvoeren van het woonwagen- en standplaatsenbeleid.

De Wegwijzer was niet tot stand gekomen zonder de medewerking van tal van organisaties (gemeenten, woonwagenbewoners, ministerie van BZK, Aedes, woningcorporaties, beheerorganisaties) die bereid waren om hun ervaringen en adviezen met ons te delen.
In het bijzonder danken wij hiervoor de Vereniging Sinti Roma Woonwagenbewoners Nederland, Team Woonwagen Belangen Nederland, Vereniging Woonwagenbewoners in Actie en de Vereniging Behoud Woonwagencultuur Nederland voor hun grote expertise en advies, alsmede Platform31 dat met het organiseren van *Community of Practice* bijeenkomsten over woonwagen- en standplaatsenbeleid eind 2019 en begin 2020 een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de kennisdeling over dit thema en het bij elkaar brengen van partijen.

Aangepaste VNG Model Huisvestingsverordening 2014
De VNG heeft als complement van de Wegwijzer de huidige Model Huisvestingsverordening 2014, zoals laatstelijk gewijzigd in 2017, aangepast.
Aan de Model Huisvestingsverordening is nu een facultatief hoofdstuk 2A 'Standplaatsen voor woonwagens' toegevoegd. Er is voor gekozen om de toewijzing van standplaatsen onder de werking van de huisvestingsverordening te kunnen brengen. De toewijzing van een huurwoonwagen valt daarbuiten. In geval van schaarste aan standplaatsen kan de gemeente de toewijzing daarvan vergunningplichtig maken. De modelverordening gaat uit van een gemeentelijk inschrijfsysteem voor standplaatszoekenden. Vervolgens kan de gemeente een keuze maken tussen toewijzing op basis van voorrangscriteria of op basis van coöptatie. In dat laatste geval kunnen bewoners van een woonwagenlocatie een standplaatszoekende voordragen aan de gemeente.

Bijlagen
Deze ledenbrief bevat 4 bijlagen:

1. **Was-wordt-tabel wijziging Model Huisvestingsverordening 2014 met artikelsgewijze toelichting**: Deze kan desgewenst gebruikt worden voor de raadsvoordracht voor de wijziging van de verordening.
2. **Model Raadsbesluit wijziging Huisvestingsverordening 2014**: Opgemaakt in Word 2.0 format (DROP) voor publicatie, zonder toelichting.
3. **Geconsolideerde tekst Model Huisvestingsverordening 2014, met wijzigingen bijgehouden**.
4. **VNG Wegwijzer gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid**: Handleiding voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk. U ontvangt de Wegwijzer binnenkort ook in een papieren versie.

Meer informatie

De geconsolideerde teksten van de VNG modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving (www.decentraleregelgeving.nl). De VNG modelverordeningen (zonder de toelichtingen) staan ook in Modellen Decentrale Regelgeving (https://puc.overheid.nl/mdr/). Voor vragen over deze ledenbrief kunt u terecht bij het informatiecentrum van de VNG (070-373 8393 of e-mail: info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur